

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 11C/52/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713203888
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Sabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2015:7713203888.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Tatiana Sabadošová v právnej veci žalobcu N. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, XXX XX C. proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s. so sídlom Garbiarska č. 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan s.r.o. so sídlom Užhorodská 21, Košice 040 01, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodcovský rozsudok vydaný Rozhodcovským súdom - Arbitrážny súd Košice, so sídlom Alžbetina 41, Košice, č. k. 2C 2475/2012 zo dňa 19.1.2012.

Návrh žalovanej na prerušenie konania z a m i e t a .

Účastníkom sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou došlou na tunajší súd dňa 13.3.2013 domáhal proti žalovanej, aby sú zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný Rozhodcovským súdom - Arbitrážny súd Košice, so sídlom Alžbetina 41, Košice, č. k. 2C 2475/2012 zo dňa 19.1.2012 a zároveň, aby mu priznal náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 4.3.2013 mu bol doručený označený rozhodcovský rozsudok, ktorým mu bola uložená povinnosť, aby v lehote 5 -tich dní od jeho doručenia uhradil žalovanej sumu 41,16 € a trovy rozhodcovského konania 276,- €. S týmto rozsudkom mu bolo doručené aj upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom zo dňa 9.1.2012, návrh na začatie konania zo dňa 2.1.2012, ktorý podala žalovaná, rokovací poriadok rozhodcovského súdu, prílohy k návrhu, t.j. kópia návrhu na uzatvorenie poisťnej zmluvy a kópia oznámenia o zániku poistenia. Poukázal na to odvolávajúc sa na ust. § 40 ods. 1 písm. a), c), g), j) zákona o rozhodcovskom konaní, že podáva túto žalobu, s tým, že v odôvodnení rozhodcovského rozsudku je uvedené, že súd skôr ako sa začal zaoberať meritom veci preskúmal svoju právomoc, príslušnosť na konanie vo veci samej. Predmetom konania mala byť pohľadávka vzniknutá z poistenia uzatvoreného dňa 26.3.2008, poisťnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, podľa ktorej ako to aj vyplýva z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku je príslušným na konanie, s tým, že príslušnosť bola vopred dohodnutá alebo dodatočne na základe dohody oboch strán a rozhodcovský súd bol na prejednanie, rozhodnutie veci určený. Právomoc a príslušnosť na rozhodovanie tohto sporu odôvodnil rozhodcovský súd ustanovením bodu XV. Všeobecných poisťných podmienok a bodu 2 Osobitných zmluvných dojednaní k poisťnej zmluve, s tým, že ako klient nebol povinný žalobca podpísať túto časť Všeobecných poisťných podmienok a teda, že došlo k platnému dojednaniu rozhodcovskej doložky. Poukázal na to, že v danom prípade rozhodcovská doložka sa nachádza v poisťnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi v časti Všeobecné obchodné podmienky bod XV. ale nikdy nebola spotrebiteľom dojednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do Všeobecných obchodných podmienok. Spotrebiteľ, teda žalobca sa podpisom zmluvy spolu so Všeobecnými poisťnými podmienkami obsahom, ktorých je táto doložka reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú

obranu. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, jednoznačne stanovuje rozhodcovské konanie ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné a je v rozpore nielen s vnútroštátnym právnym poriadkom, ale aj so smernicou EÚ 13/93/EHS. Doložka bola už v čase uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká už bola neplatná podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Znamená značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou - poisťovňou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Žalobca tvrdil, že si nikdy rozhodcovské konanie nezvolil, nebol nikdy oboznámený s rokovacím poriadkom rozhodcovského súdu, pravidlami konania a ani žiadnym úkonom nesplnomocnil rozhodcovský súd na konanie. Tvrdil, že celé konanie žalovanej vykazuje znaky nekalého jednania a jednania v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom k tomu, že rozhodcovská zmluva je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, neexistuje právomoc rozhodcovského súdu. Rovnako spor zo spotrebiteľskej zmluvy nie je spôsobilým na rozhodovanie rozhodcovským súdom, pretože nie sú zohľadnené normy na ochranu spotrebiteľa najmä európske smernice a rozhodcovský súd pri rozhodovaní porušil všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, čo predstavuje samo o sebe dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Zároveň, tým, že sa nemohol vopred skutočne oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu, pretože ich nikdy nevidel a nečítal sú tieto zmluvné podmienky neprijateľnými podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka, čo rovnako vylučuje právomoc rozhodcovského konania. V neposlednom rade rozhodcovský rozsudok je na plnenie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (§ 45 ods. 1 písm. c) zákona o rozhodcovskom konaní) a ktoré vzniklo z neprijateľných zmluvných podmienok (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Na podporu svojich tvrdení dáva do pozornosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, Cdo 228/2001, 3 Cd 122/2011. Tvrdil, že celé konanie žalovanej ako aj jednotlivé dojednania v rámci Všeobecných poisťovacích podmienok sú v rozpore so zákonom, ako aj s dobrými mravmi. Predmet sporu je pohľadávka v sume 41,16 € a je zadaná podľa Všeobecných poisťovacích podmienok v časti XVII. ods. 7a, ako osobitná pohľadávka vo výške podľa vyplatenej provízie sprostredkovateľovi poistenia. Výška tejto pohľadávky a spôsob jej výpočtu však nie je určený ani v poisťovnej zmluve, ani vo Všeobecných poisťovacích podmienkach a ani nikdy nebol žalobcovi žalovanou oznámený alebo požadovaný. Žalobca ani v dobrej viere nemohol záväzok splniť, pretože výška tejto odmeny je výlučne určovaná žalovanou. Nepatrí k všeobecne známym alebo pre žalobcu dostupným informáciám. Pri písomnom oznámení zániku poistenia zo dňa 17.7.2009 žalovanou oznámila žalobcovi konečný stav finančného plnenia. Poďakovala mu za dôveru, avšak neuviedla alebo neznamenala sa vôbec o existencii akejkoľvek pohľadávky žalobcu vo vzťahu k žalovanej. Následne nikdy žiadnou výzvou, upomienkou alebo iným úkonom nenaznačila existenciu tejto pohľadávky a nepožadovala jej zaplatenie. Podľa Všeobecných poisťovacích podmienok táto pohľadávka je započítateľná oproti odkupnej hodnote. Túto časť Všeobecných podmienok však žalovaná neaplikovala. V článku XV. Všeobecných poisťovacích podmienok v bode 11 je uvedené: „právne skutočnosti dôležité pre obsah poisťovného vzťahu a pre vzájomné plnenie dohodnutých práv a povinností vykonávajú poisťovňa i poisťník zásadne v písomnej forme.“ Ani túto dohodnutú podmienku žalovaná neaplikovala a nič písomne a ani iným spôsobom neoznámila. Vzhľadom na tieto skutočnosti, že žalobcovi ako dlžníkovi nebola známa výška dlhu, tak nemohol splniť svoj dlh riadne a včas. Ani z písomného oznámenia poisťovne - žalovanej o zániku poistenia nevyplýva žiadna existencia dlhu, ktorú by si poisťovňa uplatňovala a bolo splatné pri zániku poistenia. Pre riadne splnenie tohto dlhu bola nevyhnutná súčinnosť a spolupôsobenie veriteľa, ktorý tak neurobil. Konanie žalovanej, ktorá od augusta 2009 žiadnym spôsobom nekontaktovala žalobcu, nevyšlika pohľadávku a vec rovno posunula na rozhodcovský súd je nekalé, s cieľom poškodiť spotrebiteľa, privodiť mu ujmu a pre žalovanú či tretie osoby privodiť majetkový prospech. Vzhľadom k tomu, že sám rozhodcovský súd porušil spotrebiteľské právo a rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom a hrozí aj ujma na právach spotrebiteľa, preto žiadal súčasne aj odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z., ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Súd vyhovel návrhu žalobcu a uznesením č.k. 11C 52/2013-57 zo dňa 20.5.2013 odložil na základe návrhu žalobcu vykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku do právoplatného skončenia tohto konania vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 25.6.2013.

Žalovaná navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Poukázala na to, že žaloba je neurčitá a bezdôvodná. Poukázala na to, že medzi účastníkmi bola dojednaná rozhodcovská doložka individuálne, a to vo forme písomnej, konkrétne podpísaním Osobitných zmluvných dojednaní č. XX/XXXX k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX žalobcom dňa 26.3.2008. V tejto súvislosti poukázala na nasledovné skutkové a právne okolnosti prípadu:

Právny vzťah medzi poisťovňou a poistníkom vzniká na základe poisťnej zmluvy (§ 788 a nasl. O.z.). Vzájomné práva a povinnosti medzi poisťovňou a poistníkom sú obsiahnuté v poisťnej zmluve a všeobecných poisťných podmienkach (ďalej aj „VPP“), ktoré sú podľa § 788 ods. 3 O.z. súčasťou poisťnej zmluvy. Z právnej úpravy vyplýva, že ak má poisťný vzťah platne vzniknúť, poistník musí podpísať jednak poisťnú zmluvu a jednak VPP. Všeobecné poisťné podmienky (§ 788 ods. 3 O.z.) obsahujú rad ustanovení, ktoré sa na konkrétny poisťný vzťah vzťahujú len vtedy, ak tak určuje poisťná zmluva alebo iné zmluvné dojednania. Preto sa nazývajú „všeobecné“. Tak napríklad všeobecné poisťné podmienky obsahujú množinu poisťných produktov, pričom podpis pod súvislým textom všeobecných poisťných podmienok neznamena, že predmetom poisťného vzťahu sú všetky tam uvedené poisťné produkty od kapitálového poistenia až po poistenie dôchodkové. Obsahom konkrétneho poisťného vzťahu je iba ten z produktov, ktorý si poistník zvolí v poisťnej zmluve. Aj keď poistník podpísal súvislý text poisťných podmienok, niektoré časti poisťných podmienok sa na jeho poisťný vzťah nevzťahujú a týmito časťami poistník nie je viazaný. Okruh ustanovení uvedených vo všeobecných poisťných podmienkach, ktorými je poistník viazaný v konkrétnom poisťnom vzťahu je individualizovaný poisťnou zmluvou, osobitnými dojednaniami, resp. inými zmluvnými dojednaniami (EuroKapitálPlus). Poistník teda síce podpisuje súvislý text VPP ako celok, ale nie všetky ustanovenia VPP poistníka zaväzujú. VPP totiž upravujú množstvo ustanovení, ktoré sa stávajú obsahom poisťného vzťahu iba vtedy, ak tak uvádza a konkretizuje poisťná zmluva. Poisťná zmluva teda určuje, ktoré z radu všeobecných ustanovení obsiahnutých vo VPP sa stanú súčasťou konkrétneho poisťného vzťahu. Poistník síce podpisuje celý súvislý text VPP, je však individuálne viazaný len tými ustanoveniami VPP, na ktoré poukazuje poisťná zmluva.

Z pohľadu právnej úpravy podľa § 52 a nasl. Obč. zák. podobná situácia nastáva, pokiaľ ide časť XV. VPP upravujúcu všeobecné pravidlá rozhodcovského konania. Poistník podpisuje súvislý text VPP včítane časti XV poisťných podmienok. Ak by poistník pripojil svoj vlastnoručný podpis „iba“ pod súvislý text všeobecných poisťných podmienok, potom by časť XV., ak vytvára značnú nerovnováhu v neprospech poistníka, bola neprijateľná a teda neplatná. Dôsledkom tejto skutkovej situácie je by bol stav, v ktorom by poistník nebol časťou XV. o rozhodcovskom konaní viazaný a poisťný vzťah by vznikol bez takej platnej dohody o rozhodcovskom konaní a teda za takejto situácie by bola bez ďalšieho osobitného právneho úkonu časť XV neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorou by poistník pre jej neplatnosť nebol viazaný. Podstatou ochrany spotrebiteľa je zabezpečiť, aby poistník nebol nútený akceptovať aj tie časti zmluvného vzťahu, ktoré by, ak by neboli súčasťou poisťných podmienok ako celku, inak nepodpísal. Nesmie nastať situácia, keď poistník nebude mať inú voľbu, ako zmluvný dokument buď ako celok prijať, alebo ho ako celok odmietnuť („take it, or leave it“) bez toho, aby mal možnosť časť zmluvného vzťahu svojimi právnymi úkonmi ovplyvniť (§ 53 ods. 1, 2 O.z.), teda individuálne dojsť.

Skutková situácia v tomto konkrétnom prípade sa však od vyššie popísanej situácie, v ktorej by bol vznikol poisťný vzťah bez platnej rozhodcovskej doložky, odlišuje osobitným a samostatným podpisom poistníka pod osobitnými zmluvnými dojednaniami. Osobitné zmluvné dojednania vytvárajú možnosť ovplyvniť dohodu o rozhodcovskom konaní. Bez ich podpisu nie je poistník časťou XV. poisťných podmienok viazaný, čím dochádza, napriek tomu, že poistník podpísal súvislý text poisťných podmienok včítane časti XV., k vypusteniu časti XV. poisťných podmienok v danom poisťnom vzťahu. Ak však poistník pripojil ďalší svoj podpis pod osobitné zmluvné dojednania, ktorých obsahom je rozhodcovská doložka odkazujúca na časť XV. poisťných podmienok, ovplyvnil tým obsah poisťného vzťahu tak, že jeho súčasťou sa stala aj rozhodcovská doložka, ktorou je poistník právne viazaný. Je tomu tak preto, že osobitne a individuálne (nad rámec podpisu pod súvislým textom poisťných podmienok) prejavil svoju vôľu byť viazaný rozhodcovskou doložkou. Podpisom vyjadruje poistník svoju vôľu uzavrieť právny úkon zachytený v písomnej forme. Osobitné dojednania sú samostatným právnym úkonom, i keď na tej istej listine ako všeobecné poisťné podmienky, a samostatný podpis pod osobitnými dojednaniami odlišný od podpisu pod súvislým textom poisťných podmienok je bezpochyby právne významný. Každému je jasné, že poisťná zmluva je právny dokument. Všetky podpisy na nej alebo v súvislosti s ňou sú takým prejavom vôle, ktorý vyvoláva v písomnosti uvedené právne následky. Osobitné dojednania môže poistník prijať

alebo aj neprijať, má teda dve alternatívy. Neprijatie osobitných dojednaní nemá za následok to, že by poisťný vzťah nevznikol. Osobitné zmluvné dojednania sú totiž samostatný právny úkon oddeliteľný od textu VPP a poisťnej zmluvy. V prípade, ak by poisťník osobitné dojednania neprijal, potom by sa časť XV VPP ako individuálne nedojednaná nestala platne obsahom konkrétneho poisťného vzťahu. Podpis poisťníka pod osobitnými dojednaniaми má právny význam v tom, že potvrdzuje individuálnu voľbu poisťníka podriaďiť sa v prípade vzniku sporu rozhodcovskému konaniu. Dôsledkom individuálnej voľby (výberu) poisťníka z viacerých alternatív je individuálne dojednaná zmluvná podmienka. Ak je neprijateľná zmluvná podmienka individuálne dojednaná (§ 53 ods. 1, 2 O.z.), potom je platná. Preto je rozhodcovská doložka, v prípade ak je zvolená formou podpísania osobitných dojednaní s poukazom na časť XV VPP, platná a poisťník je ňou viazaný.

Ďalej uviedla, že Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 14/2011 z 22.11.2012 uzavrelo, že oprávnenie klienta v lehote 30 dní ovplyvniť dohodu o rozhodcovskom konaní tým, že rozhodcovské konanie je možné po uzavretí zmluvy odmietnuť má zrejme nezanedbateľný vplyv na prípadnú právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie sporu z právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. V danom konkrétnom prípade Dodatkom č. 2 z 15.12.2008 (bod 7., časť XVII. ods. 11b.) ku všeobecným poisťným podmienkam poisťníka bola daná dodatočná možnosť po uzavretí poisťnej zmluvy ovplyvniť dohodu o rozhodcovskom konaní tak, že rozhodcovské konanie bolo možné odmietnuť. V okolnostiach prípadu teda mohol poisťník jeho viazanosť dohodou o rozhodcovskom konaní ovplyvniť hneď dvojnásobne : (1) nepodpísaním osobitných zmluvných dojednaní a (2) dodatočným odmietnutím rozhodcovského konania po uzavretí poisťnej zmluvy v dodatočnej 30-dňovej lehote, aj keď predtým osobitné dojednania podpísal. Poisťná zmluva je výnimočnou spotrebiteľskou zmluvou, pretože v tomto type zmluvy sa v rámci jej právnej úpravy vyslovene predpokladá uzavretie dohody o rozhodcovskom konaní v rámci poisťného vzťahu (§ 828a ods. 3 O.z.). Ide o jedinú typovú zmluvu v civilnom práve, kde súkromnoprávny kódex explicitne počíta s dohodou o rozhodcovskom konaní ako súčasťou zmluvného vzťahu. To vylučuje, aby bola rozhodcovská zmluva v poisťnom vzťahu a priori a ex lege neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 z 16.1.2013 uzavrelo, že dodávateľ má povinnosť predložiť spotrebiteľovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že spotrebiteľovi (klientovi finančnej inštitúcie, konkrétne banky) sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní, spotrebiteľovi majú byť poskytnuté jasné a zreteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní, pričom takýto postup má dodávateľ preukázať predložením listín, pretože slobodná vôľa spotrebiteľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Okolnosť, že poisťovňa (regulovaný subjekt zhodne ako banka) poskytla poisťníkovi možnosť voľby medzi uzavretím rozhodcovskej doložky a jej neuzavretím vyplýva z osobitných zmluvných dojednaní, ktoré poisťník motivovaný snahou uzavrieť poisťný vzťah osobitne podpísať nemusel ako aj z dodatku č. 2 z 15.12.2008 ku príslušným všeobecným poisťným podmienkam, pričom jasné a zreteľné informácie o rozhodcovskom konaní vyplývali z časti XV. poisťných podmienok, ktoré poisťník podpísal a obdržal pri uzavretí poisťnej zmluvy. Poisťovňa je povinná využívať na sprostredkovanie poistenia len osoby zapísané v zozname vedenom Národnou bankou Slovenska (§ 36 ods. 3 zák. č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve, zhodne predtým zák. č. 95/2002 Z. z.). Táto tretia osoba odlišná od poisťovne pri osobnom stretnutí pred uzavretím poistenia vyčerpávajúco informovala poisťníka o všetkých okolnostiach súvisiacich s poistením, pričom na zázname o požiadavkách a potrebách klienta poisťník uviedol, že nič ďalšie už nepožaduje vysvetliť a ani nič ďalšie „dojednať“. Táto listina preukazuje, že poisťník mal pred vznikom poistenia dostatok informácií o voľbe rozhodcovského konania a dostatočne vytvorenú možnosť „dojednať“ aj niečo „ďalšie“, t. j. iné ako napokon dojednať a podpísať. Uvedené zároveň preukazuje, že poisťník mal možnosť nie „len“ osobitné dojednania nepodpísať, ale navyše aj „dojednať“ ďalšie individuálne podmienky v rámci poisťného vzťahu, pričom túto možnosť poisťník v styku s odborníkom zapísaným v zozname Národnej banky Slovenska odlišným od poisťovne, neuplatnil. Kontraktácia rozhodcovského konania v poisťných vzťahoch poisťovne spĺňa všetky kritéria definované vyvíjajúcou sa súdnou praxou v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 M Cdo 14/2011 z 22.11.2012 v spojení s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 z 16.1.2013, pričom je potrebné zvýrazniť, že postup poisťovne pred kontraktáciou rozhodcovskej doložky, počas kontraktácie rozhodcovskej doložky ako aj po samotnom uzavretí rozhodcovskej doložky (možnosť dodatočného odmietnutia rozhodcovskej doložky) nebol až následným prispôbením sa súčasným súdnym rozhodnutiam, ale predbehol súčasnú judikatúru o viac ako päť rokov.

Tvrdila, že poisťovňa splnila (1) podmienku, že poisťník má mať možnosť ovplyvniť obsah dojednaní o rozhodcovskej doložke (osobitné dojednanie), (2) podmienku dodatočného odmietnutia rozhodcovského konania po uzavretí poistenia v lehote 30 dní, (3) podmienku dostatočného informovania spotrebiteľa pred uzavretím poistenia na to autorizovanou treťou osobou odlišnou od poisťovne, čo vie poisťovňa listinou preukázať, pričom navyše (4) bol vytvorený priestor navyše niečo „ďalšie“ individuálne „dojedať“, čím poisťovňa vytvorila dostatočné garancie plynúce zo zámeru spotrebiteľského práva, aby priemerne obozretný spotrebiteľ bol riadne, odborne a dostatočne informovaný a aby vznik poisťného vzťahu nebol podmienený dohodou o rozhodcovskom konaní, bez ktorej by poisťný vzťah vôbec nevznikol („take it, or leave it“). To opodstatňuje názor, že rozhodcovská doložka poisťovne je opakom neprijateľnej zmluvnej podmienky (§ 53 ods. 1 O.z.), ktorou je poisťník riadne viazaný.

Ďalej uviedla, že v danom prípade je však potrebné poukázať na ešte jednu dôležitú okolnosť, ktorá súvisí s eurokonformným výkladom spotrebiteľského práva. Zvýšená ochrana spotrebiteľa bola do slovenského právneho poriadku transponovaná novelou Občianskeho zákonníka č. 150/2004 Z. z.. Jej právnym základom je Smernica 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej aj „Smernica 93/13/EHS“). Z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 255/2010 (54/2011) vyplýva, že porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj „prílišný formalistický postup“ všeobecných súdov. „Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže sa od neho odchyliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavných princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho - ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.“ Ústavný súd zvýraznil, že v súlade s právom na spravodlivý proces je taká aplikácia právnych predpisov, ktorá zohľadňuje všetky súvislosti. Z tohto rozhodnutia Ústavného súdu SR ďalej vyplýva pre všeobecné súdy príkaz pri výklade a aplikácii právnej normy zohľadniť všetky súvislosti, účel a cieľ (výsledok) právnej normy. V zmysle tohto rozhodnutia aplikáciou právnych noriem zameraných na ochranu spotrebiteľa nemôže dôjsť k jednostrannému a neproporcionálnemu prikloneniu sa k princípu zvýšenej ochrany spotrebiteľa úplne na úkor princípu právnej istoty a na úkor princípu poskytnutia súdnej ochrany právoplatnému a vykonateľnému súdному rozhodnutiu.

Poukázala na čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej aj „ZFEÚ“), z ktorého vyplýva, že smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Z devätnásteho odôvodnenia Smernice 93/13/EHS vyplýva, že zámerom smernice je, aby zmluvné podmienky v poisťných zmluvách nepodliehali Smernici 93/13/EHS, ak spĺňajú tam vymedzené kritériá: a) či sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, b) ak ide o spotrebiteľskú zmluvu, či nejde o poisťnú zmluvu /pričom v tomto prípade na rozdiel od iných spotrebiteľských zmlúv to nemá len formálny význam, ale priamo materiálny význam pre správnu aplikáciu smernice/, c) či skúmaná podmienka v poisťnej zmluve spadá pod výnimku stanovenú smernicou, d) a ak áno, potom smernicu neaplikovať alebo e) ak podmienka výnimke podľa smernice nevyhovuje, či nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku a f) ak nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, či je touto zmluvnou podmienkou spôsobená značná nerovnováha. Smernice EÚ sú prameňom práva, ktorého pôvod je v medzinárodnej zmluve a ktorý je súčasťou sekundárneho komunitárneho práva s nepriamou aplikovateľnosťou, čo zakladá požiadavku na eurokonformný výklad, ak bola smernica nesprávne alebo neúplne interpretovaná. Všeobecné súdy sú povinné vykladať vnútroštátne zákonodarstvo v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, a teda pri svojom rozhodovaní sú povinné postupovať v súlade so zámerom Smernice vyjadreným v jej devätnástom odôvodnení. V zmysle vyššie uvedeného pre správne posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je potrebné zohľadniť hraničné kritériá stanovené devätnástym odôvodnením Smernice, ktoré spadajú pod vecný rozsah Smernice o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vynímajú zmluvné podmienky v poisťných zmluvách.

Žalovaná ďalej predložila súdu Vyjadrenie NBS k odbornej otázke č. W.-XXXXX/XXXX z 10.10.2012 tvrdiac, že tento odborný výklad Národnej banky Slovenska sa opiera o viacero prekladov devätnásteho odôvodnenia Smernice 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Podľa Smernice sú poisťné zmluvy (medzi ktoré patrí aj predmetná poisťná zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom) spomedzi spotrebiteľských zmlúv výnimočné v tom, že niektoré zmluvné podmienky dohodnuté medzi poisťovňou a spotrebiteľom ovplyvňujú kalkuláciu poisťného plateného

spotrebiteľom, pričom takéto ustanovenia sú potom spod predmetu Smernice vylúčené. Medzi takéto ustanovenia patrí aj dohoda o rozhodcovskom konaní a ustanovenia týkajúce sa provízie finančných agentov. Ako vyplýva z predloženého vyjadrenia Národnej banky Slovenska, má v prípade poistenia v rámci ktorého bola dohodnutá rozhodcovská zmluva „efektívne rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní vplyv na inkasné náklady súvisiace s poistením, a tým aj na výpočet poistného. Z tohto v zmysle zámeru (cieľa) smernice 93/13/EHS podľa jej devätnásteho odôvodnenia vyplýva, že dohoda o rozhodcovskom konaní nemôže byť neprijateľnou podmienkou, ak je dohodnutá v poistnej zmluve. Rozhodcovská doložka v poistnej zmluve nie je takou zmluvnou podmienkou, ktorá je spôsobilá byť podrobená súdnej kontrole z pohľadu nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Túto extra výsadu priznáva devätnáste odôvodnenie smernice spomedzi spotrebiteľských zmlúv výlučne poistným zmluvám, práve preto, lebo dohoda o rozhodcovskom konaní má vplyv na kalkuláciu poistného, ktoré platí spotrebiteľ. Ako bolo uvedené vyššie, zo smernice vyplýva, že hodnoteniu nekalého charakteru podmienok nemožno podriaďovať poistné zmluvy, ktorých podmienky jasne definujú alebo popisujú poistné riziko a zodpovednosť poistiteľa. Na tomto mieste je potrebné poukázať na české a anglické znenie Smernice, na ktoré poukazuje aj stanovisko NBS. Z predloženého vyjadrenia Národnej banky Slovenska tiež vyplýva, že do výpočtu poistného sa okrem kalkulácie čistého poistného premietajú aj kalkulácie α , β , γ nákladov poisťovacieho subjektu, pričom pod γ nákladmi sa rozumejú počiatkové, získavacie náklady, ktoré poisťovací subjekt vynakladá pre uzavretie poistnej zmluvy a sú tvorené najmä províziou finančných agentov (sprostredkovateľov), atď. Osobitná pohľadávka, ktorá predstavuje osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy, v zmysle predloženého stanoviska NBS spadá do skupiny γ nákladov. Odmena vyplatená finančnému agentovi za sprostredkovanie poistenia je teda nákladom ovplyvňujúci výšku poistného ako základnej ceny plnenia (poistnej ochrany) poskytnutého odporcom ako dodávateľom navrhovateľovi. Vzhľadom na devätnáste odôvodnenie Smernice ako aj predložené stanovisko Národnej banky Slovenska sa na túto osobitnú pohľadávku nevzťahuje Smernica 93/13/EHS a teda nemôže byť posúdená ako neprijateľná podmienkou v spotrebiteľskej zmluve.

Vzhľadom na význam a postavenie prameňov komunitárneho práva v slovenskom právnom poriadku je nevyhnutné, aby bola právna úprava aplikovaná tak, aby zohľadňovala výnimku podľa devätnásteho odôvodnenia Smernice. Tvrdila, že zo Smernice 93/13/EHS teda priamo vyplýva, že ak ide o poistnú zmluvu, majú z pohľadu ochrany spotrebiteľa platiť odlišné pravidlá. Z tohto dôvodu je preto poistnú zmluvu potrebné preskúmať ako v určitom zmysle výnimočnú spotrebiteľskú zmluvu z odlišných a ďalších hľadísk. Výnimočnosť poistnej zmluvy ako zmluvy spotrebiteľskej vyplýva zo Smernice 93/13/EHS. Z odlišného výsledku, ktorý má byť v prípade poistných zmlúv podľa smernice sledovaný, ďalej vyplýva pre všeobecné súdy povinnosť postupovať pri právnom posudzovaní poistnej zmluvy odlišne. Zo zásady *iura novit curia* vyplýva, že všeobecné súdy sú povinné aplikovať normy práva Európskej únie *ex offio*, t. j. aj bez osobitného návrhu účastníkov konania. Túto povinnosť zvýraznil aj Súdny dvor EÚ v prípade R. (C-72/95), kde konštatoval, že ak má vnútroštátny súd povinnosť *ex offio* prihliadnuť na normy vnútroštátneho práva, ktorých sa strany nedomáhali, „musí v rámci svojej jurisdikcie z úradnej moci prihliadnuť tiež na to, či orgány členského štátu dodržali príslušné články smernice“. Povinnosť zabezpečiť úplný účinok Smernice prostredníctvom eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva v súlade s cieľom smernice vyplýva z rozhodnutí súdneho dvora napríklad v prípadoch Impact (C-XXX/XX), R. (C-XXX/XX), I. (C-XXX a XXX/XX), F. (C-XXX/XX) a z radu ďalších rozhodnutí. Z čl. XXX P. vyplýva, že rozhodnutie je záväzná v celom rozsahu.

Podľa rozhodnutia ústavného súdu (IV. ÚS 77/02) „Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktoré môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala... Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna norma“. Z pohľadu princípov právneho štátu treba dodať, že od vstupu do Európskej únie zahŕňa reálne poskytnutie súdnej ochrany aj eurokonformný výklad. V súlade s ústavnými garanciami práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je taký postup súdu, v ktorom súd aplikuje právo v systematických súvislostiach a vzhľadom na účel a zámer právnych noriem (I. ÚS 255/2010). V okolnostiach prípadu to znamená aplikovať a interpretovať vnútroštátne právo najmä vzhľadom na 19. odôvodnenie Smernice 93/13/EHS.

V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať aj na to, že poisťné zmluvy sa výrazným spôsobom odlišujú od iných typov spotrebiteľských zmlúv. Uzatvárajú sa spravidla na dlhšiu dobu, v prípade životného poistenia aj na desiatky rokov a ich uzavretie nie je výsledkom náhleho rozhodnutia, potreby či dokonca núdze spotrebiteľa (ako je to napr. pri spotrebiteľských úveroch, kde je spotrebiteľ často v núdzi a teda je ochotný uzavrieť aj také zmluvy, ktoré sú preň zjavne nevýhodné), naopak, pri uzatvorení poisťnej zmluvy má spotrebiteľ dostatok času si svoj krok premyslieť, nie je v núdzi a teda aj z tohto vyplýva dôvod, prečo aj samotná Smernica 93/13/EHS stanovila určitú výnimku pre posudzovanie nekalých podmienok v poisťných zmluvách. Žalovaná predložila uznesenia rôznych odvolacích súdov, ktoré sa rozhodcovskou doložkou žalovanej zaoberali a uviedla, že takmer všetky súdy priznali význam osobitnému, oddelenému podpisu spotrebiteľa v Osobitných zmluvných dojednaniach na poslednej strane poisťných podmienok a v tej súvislosti konštatovali individuálnosť dojednania rozhodcovskej doložky. Viaceré súdy zaujali postoj aj k tzv. splynutiu doložky s ostatnými poisťnými podmienkami, v jednom prípade sa súd zaoberal aj významom dodatočnej 30-dňovej lehoty na odmietnutie rozhodcovského konania danej v prospech spotrebiteľa. Kompletný rešerš právnych viet odvolacích súdov žalovaná súdu predložila.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,

s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmierom.

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo

- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Súd z pripojeného spisu Rozhodcovského súdu - Arbitrážny súd Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice zistil, že dňa 19.1.2012 tento vydal rozhodcovský rozsudok č. k. 2C 2475/2012, ktorý bol dňa 4.3.2013 doručený žalobcovi. Týmto rozhodcovským rozsudkom žalobcovi bola uložená povinnosť, aby v lehote 5-ich dní od jeho doručenia uhradil žalovanej sumu 41,16 € a trovy rozhodcovského konania v sume 276,- €. Vzhľadom k tomu, že žalobca podal žalobu v tejto veci, ktorou sa domáha zrušenia tohto rozhodcovského rozsudku na súd dňa 13.3.2013 tak z uvedeného je zrejmé, že žalobu podal v zákonnej 30-dňovej lehote (§ 41 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z.).

Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

Podľa § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poisťná zmluva obsahuje najmä

- a) výšku poisťnej sumy, v prípade poistenia osôb výšku zaručenej poisťnej sumy,
- b) výšku poisťného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poisťné alebo bežné poisťné,
- c) poisťnú dobu,
- d) údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,
- e) práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzaviera poisťnú zmluvu,
- f) výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia.

Podľa § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

Podľa § 788 ods. 4 Občianskeho zákonníka, v poisťnej zmluve sa možno od poisťných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchýliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného.

Podľa § 790 Občianskeho zákonníka, poisťiť možno najmä:

- a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku);
- b) fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poisťnej udalosti (poistenie osôb);
- c) zodpovednosť za škodu vzniknutú na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škodu).

Podľa § 791 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pre právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebná písomná forma, ak nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak.

Podľa § 791 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poisťiteľ vydá tomu, kto s ním poisťnú zmluvu uzavrel, poisťku ako písomné potvrdenie o uzavretí poisťnej zmluvy. Ak dôjde ku strate alebo k zničeniu poisťky, vydá poisťiteľ tomu, kto s ním poisťnú zmluvu uzavrel, na jeho žiadosť a náklady druhopis poisťky. Pokiaľ treba podľa poisťných podmienok poisťku predložiť na uplatnenie práva na poisťné plnenie, môže poisťiteľ požadovať, aby sa poisťka pred vydaním druhopisu umorila.

Podľa § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na uzavretie poisťnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poisťná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu.

Podľa § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka, návrh poistiteľa možno prijať tiež zaplatením poistného vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku 1; poistná zmluva je v takom prípade uzavretá, len čo bolo poistné zaplatené.

Podľa § 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto s poistiteľom uzaviera poistnú zmluvu, je povinný odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poistiteľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia.

Podľa § 793 ods. 2 Občianskeho zákonníka, túto povinnosť má aj ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo zodpovednosť za škody sa má poistenie vzťahovať, aj keď poistnú zmluvu sám neuzaviera.

Súd z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že žalobca dňa 26.3.2008 podpísal návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy Prvej Česko-slovenskej poisťovne Rapid, akciovéj spoločnosti so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, v ktorom je uvedené číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX.

Za spotrebiteľské zmluvy v širšom zmysle možno považovať akékoľvek zmluvy uzavierané medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pri ktorých spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť obsah zmlúv, na ktoré treba aplikovať príslušnú osobitnú úpravu podľa toho, o aký typ zmluvy ide. V tomto prípade predmetom konania je poistný vzťah uzavretý medzi spotrebiteľom (žalobca) a dodávateľom (žalovaná) založený ich zmluvným dojednaním. Otázky existencie tohto vzťahu ako aj nároky z neho vyplývajúce sa riadia uzavretou zmluvou, všeobecnými poistnými podmienkami, ktoré boli ako súčasť zmluvy dojednané a predpismi občianskeho práva. V tomto prípade je rozhodcovská zmluva sformulovaná na tlačive žalovanou, pričom podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že už bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia. Spotrebiteľ, ak si želá niečo z určitých dôvodov tak sa minimálne predpokladá, že vie prečo chce niečo individuálne vyjednať. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy neodôvodňuje záver, že žalovaná preukázala osobitné vyjednanie. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.6 M Cdo 9/2012). Z uvedeného vyplýva, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Žalobca v priebehu konania namietal, že sprostredkovateľ žalovanej, ktorý s ním uzatváral zmluvu ho pri jej uzatváraní zmluvy neupozornil na to, že mal možnosť tak ako to teraz tvrdí žalovaná ovplyvniť ustanovenia zmluvy a že ho ubezpečoval, že prejednanie rozhodcovským súdom prichádza do úvahy len v prípade, ak nebude uhrádzať poistné a nie že neuhradí províziu ako je to v tomto prípade. O samotnej provízii, ktorá je predmetom rozhodcovského konania a ani o spôsobe jej platenia mu však nič nehovoril.

Žalovaná poukázala v priebehu konania na to, že pokiaľ ide o samotnú províziu tvrdenia žalobcu o tom, že nemal o nej vedomosti v konaní neboli preukázané a o tomto nároku žalovanej už právoplatne rozhodol rozhodcovský súd, takže tieto námietky žalobcu sú neopodstatnené a nemajú žiaden vplyv na posúdenie a rozhodnutie tejto právnej veci, nakoľko tu ide o vecnú nepríslušnosť. Poukázal na to, že Rokovací poriadok Stáleho rozhodcovského súdu garantuje rovnaké procesné postavenie obidvoch strán a ani jedno ustanovenie nepriznáva viac práv žalovanému ako žalobcovi, pričom práve naopak žalobca ako spotrebiteľ je zvýhodnený aj v tomto rozhodcovskom konaní. Preto nie je možné tvrdiť, že ide o porušenie rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, pretože obsah ust. § 17 zákona o rozhodcovskom konaní a § 18 O.s.p. je totožný. Pokiaľ ide o údajne porušenie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa tak tieto v danom prípade boli dodržané. Zdôraznila osobitne závery z rozhodnutia EHS C342/2013 teda, že aj rozhodcovskú doložku v zmysle prílohy č. 1 písm. q) Smernice, ktorá je pretavená do § 53 ods. 4 písm. r) podľa jej názoru nesprávne a nepresne. Rozhodcovská doložka však v danom prípade nevyžadovala výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní, nenútila spotrebiteľa, aby všetky spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Takého ustanovenie rozhodcovská doložka neobsahuje a navyše ako uviedol Európsky súdny dvor je nevyhnutné skúmať pri posudzovaní tohto dôvodu to, či obsahom rozhodcovskej doložky, resp. dôsledkom jej ustanovení bolo to, žeby spotrebiteľ bol zbavený akýchkoľvek práv alebo právnych prostriedkov na jeho obranu a ochranu, k čomu však

v tomto prípade nedošlo. Poukázala na to, že spotrebiteľ v samotnom rozhodcovskom konaní mohol podať odpor a sám sa rozhodol, že tento inštitút nevyužije. Žalobca využil inštitút žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktoré právo mu umožňuje slovenský právny poriadok. Rozhodcovská doložka mu toto právo neodnímala, nestanovovala žiadne sankcie, zmluvné pokuty, či nezakazovala alebo zhoršovala akékoľvek podmienky zmluvného vzťahu, napr. krátením, znižovaním plnenia alebo akákoľvek zmeny zo strany žalovanej pre prípad, ak toto právo žalobca využije. Rozhodcovská doložka nevylučovala možnosť žalobcu - spotrebiteľa uplatniť si nároky na súde a v takom prípade by sa postupovalo podľa ust. § 105 O.s.p., ktorý s takýmito prípadmi výslovne počítá a predpokladá ich a teda nedošlo k odňatiu prostriedkov ochrany spotrebiteľovi. Pokiaľ ide o samotný inštitút žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, tento nepochybne je účinným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa, čo konštatoval aj Ústavný súd SR. Žalovaná trvala na tom, že rozhodcovská doložka bola jednak uzatvorená individuálne a táto nespôsobuje ani žiadnu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. V prípade individuálnosti dojednaní zákon stanovuje dve podmienky na individuálne dojednanie, a to možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa so zmluvnou podmienkou, nie povinnosť (nie je možné niekoho nútiť, aby si niečo čítal, pozeral, prípadne mohol by niektorý z účastníkov zmluvného vzťahu do toho zasiahnuť a tvrdiť, že si to prečítal, prípadne nečítal) a možnosť ovplyvniť podstatu takejto zmluvnej podmienky. V tomto prípade však žalobca vôbec nemusel osobitné zmluvné dojednanie a v nich obsiahnutú rozhodcovskú doložku podpísať. V konaní nebol z predložených listinných alebo iných vykonaných dôkazov podľa jej názoru opak preukázaný. To znamená, že podľa jej názoru v tomto prípade nielen, že nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá nespôsobuje značnú nerovnováhu ale túto nie je možné takto ani hodnotiť, nakoľko bola individuálne dojednaná. Zároveň predložila súdu Uznesenie Súdneho dvora z 3.4.2014 vo veci C-342/13 Katalin Sebestyén proti Zsolt Csaba Kovári, OTP Bank, OTP Faktoring Koveteléskezelő Zrt, Raiffeisen Bank Zrt a poukázala na jeho závery pokiaľ ide o výklad článku 3 ods. 1 a 3 smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ako aj bod 1 písm. q/ prílohy Smernice.

Žalobca v tomto konaní ako hlavný dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku uviedol v žalobe, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Žalobca okrem návrhu zmluvy podpísal vyhlásenie, že bol oboznámený so Všeobecnými poisťovacími podmienkami, ktoré sú súčasťou zmluvy. Súčasťou Všeobecných poisťovacích podmienok sú aj osobitné dojednanie č. XX/XXXX k zmluve č. XXXXXXXXXXXX. Podľa týchto osobitných zmluvných dojednaní žalobca so žalovanou okrem iného, vyjadрили obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle čl. XV. časti Všeobecných poisťovacích podmienok s tým, že toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Osobitné zmluvné dojednanie k poisťovnej zmluve žalobca podpísal v deň podpisu poisťovnej zmluvy. V deň uzatvorenia poisťovnej zmluvy bol spísaný aj záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťovným zmluvám. V záhlaví predmetného záznamu je okrem iného uvedené, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a Všeobecných poisťovacích podmienkach platných od 01.01.2007 (XV. časť).

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodoval rozhodcovský súd je teda uvedená v časti XV. Všeobecných poisťovacích podmienok označenej názvom „Rozhodcovské konanie“ a teda je ich súčasťou ako aj v Osobitných zmluvných dojednaniach v bode 2. Tieto sa stali súčasťou dlhého neprehľadného textu, písaného malými písmenami, ktorý splynul s ostatnými podmienkami, uvedenými vo Všeobecných poisťovacích podmienkach. Súd je toho názoru, že rozhodcovská doložka, tak ako bola v tomto prípade dojednaná tak znemožnila žalobcovi (poistenému - spotrebiteľovi) si zvoliť spôsob riešenia prípadného sporu a nútila ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Táto rozhodcovská doložka tak spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a jej cieľom bolo dosiahnuť, aby všetky prípadné spory medzi zmluvnými stranami boli prejednané výlučne pred rozhodcom a tým znemožnila voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom.

Podľa bodu 1 písm. q/ Smernice rady č. 93/13/EHS, neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzuje prístup k

dôkazom alebo ukladá mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa zmluvný vzťah riadi malo spočívať inej zmluvnej strane.

Z uvedeného vyplýva, že je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Zmluvná podmienka, ktorou dodávateľ vopred stanoveným obsahom rozhodcovskej doložky uložil, že všetky spory zo spotrebiteľskej zmluvy budú riešené ním zvoleným rozhodcom je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za faktický nerovný, nevyvážený, a preto nie sú pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a je absolútne neplatná.

Pre platnosť dojednanej rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských zmluvách sa predpokladá najmä transparentné a jednoznačné pravidlo pre určenie osoby rozhodcu (nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. III. ÚS 562/2012 zo dňa 24. 10. 2013). Pričom z obsahu dojednania v bode 2 článku XV. Všeobecných poisťných podmienok vyplýva, že výber rozhodcovského súdu alebo rozhodcov má v moci jedine žalovaná. Táto podmienka nie je splnená, pokiaľ je v predmetnej rozhodcovskej doložke určené, že všetky spory budú rozhodované rozhodcom, ktorého určí práve odporca. Takéto znenie rozhodcovskej doložky nezaručuje procesné práva účastníkov konania porovnateľné s konaním, ktoré by prebiehalo v prípade, kedy by sa spotrebiteľ v takom dojednaní nezaviazal. Rozhodcovská doložka je preto podľa § 54 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou a je neplatná.

Keďže táto rozhodcovská doložka nútila spotrebiteľa podrobiť sa v prípade sporu výlučne rozhodcovskému konaniu je v rozpore aj s dobrými mravmi a aj z tohto dôvodu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

Vzhľadom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná nakoľko bolo v konaní preukázané, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná z vyššie uvedených dôvodov a teda rozhodcovský súd založil svoju právomoc na neplatnej rozhodcovskej doložke a súd žalobe vyhovel a rozhodcovský rozsudok v súlade s vyššie cit. právnymi ustanoveniami zrušil.

K vyššie uvedeným námietkam žalovanej, ktorá tvrdila že naopak bola rozhodcovská doložka individuálne dojednaná je potrebné uviesť, že skutočnosť, že táto bola zakomponovaná v Osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré žalobca samostatne podpísal, a ktoré sú oddelené od ostatných poisťných podmienok ešte neznamená, že žalobca sa skutočne mal možnosť s týmito podmienkami aj oboznámiť. Súd poukazuje na to, že Všeobecné poisťné podmienky a aj Osobitné zmluvné dojednania sú písané malými písmenami, obsahujú množstvo právnickej terminológie a nie je možné, aby žalobca ako priemerný spotrebiteľ mal možnosť si ich prečítať tak, že by pochopil ich text v tak krátkej dobe, bez možnosti sa s nimi riadne vopred oboznámiť. Tieto tiež žalobca podpísal spolu s návrhom poisťnej zmluvy v ten istý deň keď ju uzavreli. Žalovaná nepreukázala tvrdenie, že žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť odmietnuť podpísať rozhodcovskú doložku, bez toho, aby tým bol dotknutý zmluvný vzťah. Táto skutočnosť nevyplýva ani zo svedeckej výpovede svedka Vojtecha Tótha - sprostredkovateľa poistenia, ktorý uzatváral za žalovanú poisťnú zmluvu so žalobcom a ani zo zmluvy, či Všeobecných poisťných podmienok a ani z Osobitných zmluvných dojednania. Svedok si konkrétne na okolnosti uzatvárania poisťnej zmluvy so žalobcom už nespomínal ale hovoril o nich len všeobecne, t.j. ako postupoval vo všeobecnosti pri uzatváraní poisťných zmlúv pre žalovaných s jej klientmi. Tvrdenie žalobcu, že mu svedok nedal dostatok času na oboznámenie sa s podmienkami pre uzavretie zmluvy, s jej obsahom a jej súčasťami ako aj že nemal možnosť aby si nechal tieto listiny na preštudovanie do ďalšieho dňa, že sa svedok veľmi ponáhľal za ďalším klientom svedok vo svojej výpovedi nevyvrátil. Konanie žalobcu, že zmluvu podpísal bolo ovplyvnené aj tým, že už mal predtým uzavretú so žalovanou jednu poisťnú zmluvu a práve na podnet svedka, ktorý ho ubezpečoval, že v prípade, že uzavrie túto predmetnú poisťnú zmluvu a predchádzajúcu zruší tak to bude pre neho výhodnejšie ju aj podpísal, preto ako sa vyjadril práve preto mu dôveroval a nemal o tomto pochybnosti.

Žalovaná predložila súdu v priebehu konania Dodatok č. 2 k Všeobecným poisťným podmienkam z 21.5.2007 pre poistenie zjednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., ktorý nie je podpísaný účastníkmi konania a žalobcovi nebol žalovanou ani doručený. Tento umožňuje od XV. časti Všeobecným poisťným podmienkam odstúpiť v lehote do 30 dní od podpisu poisťnej zmluvy. Dodatok je 15.12.2008, pričom poisťná zmluva bola medzi účastníkmi bola uzavretá dňa 26.3.2008, t.j. viad

ako deväť mesiacov po jej uzavretí, čo znamená, že aj keby bol tento dodatok žalobcovi doručený tak tento by už nemal možnosť od rozhodcovskej doložky odstúpiť, keďže mu už dávno uplynula lehota na odstúpenie.

Pokiaľ žalovaná poukazovala na 19. odôvodnenie Smernice Rady č. 93/13/EHS tak podľa názoru súdu toto je možné aplikovať iba na poisťné vzťahy a nie na časť poisťných zmlúv a Všeobecné poisťné podmienky, ktoré obsahujú zmluvné dojednania o rozhodcovskej doložke. Poisťná zmluva v časti týkajúcej sa podmienok rozhodcovskej doložky podlieha preskúmaniu súdu v zmysle Smernice, ale aj podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalovaná poukázala na Nález ÚS SR č. II. ÚS 499/2012, podľa názoru súdu prvého stupňa toto rozhodnutie sa týka exekučnej veci a preto ju nie je možné aplikovať na prejednávajúcu vec. Aj pokiaľ ide o závery Uznesenia Súdneho dvora z 3.4.2014 vo veci C-342/13, na ktoré poukázala žalovaná súd je toho názoru, že toto sa nevzťahuje na prejednávajúcu vec, nakoľko v tomto prípade bol riešený vzťah medzi bankou a klientom zo zmluvy o hypotekárnom úvere.

Tvrdeniami žalobcu týkajúcich sa predmetu rozhodcovského konania - provízie sa súd nezaoberal z dôvodu, ktoré uvádzala žalovaná. Pokiaľ ide o rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré žalovaná predložila súd poznamenáva, že prvostupňový súd nie je viazaný právnymi závermi odvolacích súdov vyslovených v inej ako prejednávanej veci.

Vzhľadom na okolnosť, že v konaní pred Ústavným súdom SR sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto súdne konanie, z dôvodu hospodárnosti konania navrhla žalovaná prerušiť toto konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. do právoplatného ukončenia konania o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II.ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012.

Podľa § 109 ods. 2 O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak

- a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy;
- b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom;
- c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vzhľadom k tomu, že súd vo veci rozhodol tak návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol, nakoľko nie je dôvodný.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov voči neúspešnej žalovanej nežiadal a súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 (pätnástich) dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p., to znamená musí byť z odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ďalej z odvolania musí byť zjavné, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.